

1. Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΝΕΥΡΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/05/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/05/2026

Σελίδα: 1

Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΝΕΥΡΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

**Ο ΕΡΝΤΟΓΑΝ ΤΡΩΕΙ
ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΓΟΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΠΑΛΟΥΣ...**

**...ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΑΖΕΙ
«ΓΑΛΑΖΙΑ ΠΑΤΡΙΔΑ»
ΣΕ ΠΟΛΛΕΣ ΔΟΣΕΙΣ**

Η ΑΘΗΝΑ ΠΡΟΣΔΟΚΑ ΕΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΧΩΡΙΣ ΕΝΤΑΣΕΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ελληνοτουρκικά: αδιέξοδο επ' αόριστον

ΣΦΥΓΜΟΣ

ΤΟΥ ΦΟΙΒΟΥ ΚΑΡΖΗ

Η νομοθέτηση της «Γαλάζιας Πατρίδας» από την Τουρκία σηματοδοτεί μια ποιοτική αλλαγή στις επιλογές και τις προθέσεις του Ερντογάν. Ο βασικός του στόχος δεν είναι μια άμεση κλιμάκωση στα ελληνοτουρκικά ή η πρόκληση ενός θερμού επεισοδίου στο Αιγαίο. Μπορεί να συμβεί, αλλά θα είναι ένα «ατύχημα» ή παρενέργεια, όχι ο απώτερος σκοπός της κίνησής του. Περιβάλλοντας με την ισχύ νόμου ένα δόγμα εξωτερικής πολιτικής, ο Ερντογάν αποσκοπεί στη δημιουργία μιας κληρονομιάς που δεν θα είναι εύκολο να ανατραπεί στο ορατό μέλλον από τους διαδόχους του, είτε αυτοί προέρχονται από το δικό του κόμμα είτε από τη σημερινή ή κάποια νέα μελλοντική αντιπολίτευση. Όπως έχει μάθει με κόστος η Ελλάδα από την 25ετή περιπέτεια του μακεδονικού ζητήματος, όταν η εξωτερική πολιτική υπόκειται στους νόμους του εσωτερικού ανταγωνισμού, το αποτέλεσμα είναι μια πλειοδοσία στην οποία κανείς δεν μπορεί να αντισταθεί. Η αλλαγή μιας «εθνικής θέσης» απαιτεί μεγάλους χρόνους ωρίμανσης και ειδικές συγκυρίες, που δεν προκύπτουν εύκολα. Με το νομοθέτημα της «Γαλάζιας Πατρίδας» ο Ερντογάν δημιουργεί μια «εθνική θέση» από την οποία όποιος αποτολμήσει στο μέλλον να αποστεί, θα κινδυνεύει να στιγματιστεί, ενώ πλειοδότες πατριωτισμού θα υπάρχουν πάντοτε σε υπερεπάρκεια. Ο μόνος που θα μπορεί να τη διαπραγματευτεί θα είναι ο ίδιος – για όσο υπάρχει.

Η εξέλιξη αυτή δεν είναι αδιάφορη για όσα συμβαίνουν στην ελληνική πολιτική σκηνή. Πέρα από το κυβερνών κόμμα, επικρατεί ένας πλήρης κατακερματισμός. Δεν είναι σαφές πόσα από τα σημερινά κόμματα θα φτάσουν στην κάλπη, αλλά κατά γενική εκτίμηση στην επόμενη Βουλή είναι πολύ πιθανό να βρίσκεται μια πανσπερμία σχηματισμών. Το επόμενο κόμμα που θα δημιουργηθεί είναι εκείνο υπό τον Αντώνη Σαμαρά. Μετά την πρόσφατη νέα κοινή παρουσία του σε δημόσια εκδήλωση με τον Κώστα Καραμανλή, είναι φανερό πως και οι δύο έχουν διαρρήξει κάθε ψυχικό, πολιτικό και ιδεολογικό δεσμό με τη ΝΔ του Κυριάκου Μητσοτάκη – και πολύ περισσότερο με τον ίδιο. Η κριτική που του ασκούν οι πρώην πρωθυπουργοί – παρά τις υφολογικές διαφορές – είναι πιο αιχμηρή και επιθετική από εκείνη της αντιπολίτευσης. Η δική τους κριτική εστιάζει στα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής. Αυτά θα αποτελέσουν το σημείο εκκίνησης του κ. Σαμαρά και την αιτιολογική βάση για τη στήριξή της (εμφανή αλλά πιθανόν όχι δεδουλευμένη) από τον κ. Καραμανλή. Όλοι θα θυμηθούν ότι ο κ. Σαμαράς κάνει το ίδιο διάβημα για δεύτερη φορά, περίπου με τους ίδιους όρους και ανάλογη κριτική. Είναι πολύ σημαντικό ότι στις επόμενες κάλπες θα φτάσουν διάφορα δεξιάστροφα κόμματα (του κ. Βελόπουλου, το κόμμα Λατινοπούλου, η Νίκη αν επιβιώσει) που θα διαγωνίζονται για την ίδια εκλογική βάση – συντηρητική και εθνοκεντρική με διαφορετικές δόσεις θρησκοκλησίας. Ο διαγωνισμός πατριωτισμού για το ποιος θα καταγγείλει περισσότερο «ενδοτισμό» και «υποταγή» θα είναι και το τελικό κριτήριο για την εκλογική τους επιβίωση. Το κόμμα Καρυστιανού – με τις ιδιαίτερο-τόπτες του – θα κινηθεί σε ανάλογο κλίμα.

Αυτά έως την κάλπη. Το χειρότερο, όμως, είναι ότι την επομένη των εκλογών το αποτέλεσμα μπορεί να επιβάλλει συναινέσεις για τη συγκρότηση κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας. Πιθανή συμμετοχή τους σε κυβερνητικό σχήμα οδηγεί αναγκαστικά, πέρα από τα πρόσφατα, σε ισχυρούς περιορισμούς στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής. Οι εσωτερικοί συσχετισμοί είναι πάντοτε προϋπόθεση για τη διπλωματικές κινήσεις ουσίας. Το παράθυρο ευκαιρίας – για άλλη μια φορά – έχει κλείσει και στην Τουρκία και στην Ελλάδα.

Η ζυγαριά της κάλπης

Πώς επηρεάζει τον σχεδιασμό του Μαξίμου το μπαράζ παρεμβάσεων από Καραμανλή και Σαμαρά
● Ποιος θα είναι ο ρόλος της ΔΕΘ

Στα δεξιά του, στα αριστερά, αλλά και στα εσωκομματικά της ΝΔ, κοπάζει ο Κυριάκος Μητσοτάκης όσο ο πολιτικός χρόνος πυκνώνει και ο εκλογικός έρχεται πιο κοντά. Η περίοδος είναι de facto προεκλογική. Από τη μία, το Μέγαρο Μαξίμου βάζει ένα – ένα τα κομμάτια του παζλ της εκλογικής στρατηγικής του, προβάλλοντας ταυτόχρονα τον απολογισμό επιτυχίας και το σχέδιο «τρίτης θητείας». Από την άλλη, παλιοί και νέοι πολιτικοί παίκτες ανακατεύουν την τράπουλα ενώ κομματικοί μηχανισμοί είτε ενεργοποιούνται είτε στήνονται ανά την επικράτεια – μπροστά και πίσω από τα φώτα. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης επέστρεψε στη ρητορική του «απομένει ένας χρόνος για την συνταγματική ολοκλήρωση της θητείας μας», το 2027, όμως κρατά στο τραπέζι το σενάριο για κάλπες το φθινόπωρο. Το αν αυτές θα στηθούν τον Οκτώβριο, θα κριθεί ανάλογα με τον τρόπο που ο Πρωθυπουργός αξιολογήσει συνολικά το κλίμα στις αρχές του Σεπτεμβρίου. Με το σκεπτικό του, το παιχνίδι θα παι-

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΔΗΜΟΥ

ΣΕ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Προετοιμασίες για το προκλητικό νομοσχέδιο

Μπροστά σε νέο σταυροδρόμι, όπως επισήμανε και ο Γιώργος Γεραπετρίτης, αναμένεται να βρεθούν οι ελληνοτουρκικές σχέσεις με την επικείμενη κατάθεση του προκλητικού νομοσχεδίου από πλευράς Τουρκίας το οποίο θα αποτυπώνει σε εσωτερικό κανονιστικό κείμενο τη θεωρία της «Γαλάζιας Πατρίδας». Εφόσον οι διαρροές περί εκπλήξεων και παγίδων εντός του νομοσχεδίου επιβεβαιωθούν προσεχώς, τόσο η Ελλάδα όσο και η ΕΕ θα έρθουν εντός Ιουνίου αντιμέτωπες με την πιο ακραία μορφή αναθεωρητισμού από την πλευρά της Τουρκίας, που την ίδια στιγμή επικαλείται το Διεθνές Δίκαιο. Εγκαίρως η ελληνική πλευρά είχε διαγνώσει την αναβάθμιση της έντασης ιδίως σε ρητορικό επίπεδο σε ό,τι αφορά τις αντιδράσεις της Αγκυρας σε μια σειρά από πρωτοβουλίες της που σημειώθηκαν το

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΥ

πρόσφατο διάστημα, εκεί όπου «πάντα κερδίζεται ή χάνεται». Εξού και κυρίαρχη παράμετρος θα είναι ο αντίκτυπος των εξαγγελιών του στη ΔΕΘ, με το επιχείρημα «το είπαμε, το κάνουμε». Δεν είναι τυχαία η πρωθυπουργική γραμμή στα στελέχη του ότι «οι πολίτες θα ψηφίσουν για αυτά τα οποία θα κάνουμε, αλλά θα έχουμε άλλη αξιοπιστία αν έχουμε κάνει αυτά που υποσχεθήκαμε». Χαράσσεται δηλαδή μια γραμμή «αξιοπιστίας» πως ό,τι ανακοινωθεί τον Σεπτέμβριο του 2026 θα εφαρμοστεί από τον Ιανουάριο του 2027. Σημαντική παράμετρος είναι επίσης οι εσωκομματικές ισορροπίες. Εξού και ένας κυβερνητικός ανασχηματισμός είναι προ-σώρας εκτός σχεδιασμού. Υπάρχουν ακόμα δύο λόγοι που στο Μαξίμου περιμένουν την παραδοσιακή πολιτική αφετηρία του φθινοπώρου: τότε θα διαμορφωθούν τελικά εικόνα για τον βαθμό ανατροπής των πολιτικών συσχετισμών και τότε θα σταθμιστούν τις επιπτώσεις του βόλεμου στη Μέση Ανατολή, με τα εθνικά να βρίσκονται εμφαντικά στον εσωτερικό διάλογο.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

Στο φόντο είναι άλλωστε τα ελληνοτουρκικά, όχι μόνο γιατί η Αγκυρα διατυμπανίζει ότι φέρνει νομοσχέδιο για τη «Γαλάζια Πατρίδα» αλλά και γιατί η πολιτική των «ήφρεμων νερών» δέχεται νέες επικρίσεις από τους δύο πρώην γαλάζιους πρωθυπουργούς. Εν αναμονή νέας παρέμβασης από τον Αντώνη Σαμαρά στις 5 Ιουνίου από την Κρήτη, στο Μαξίμου παραμένει ο εκνευρισμός για τις τελευταίες βολές του Κώστα Καραμανλή, παρουσία μάλιστα αρκετών γαλάζιων στο ακροατήριο. Σε μια φάση που ο Μητσοτάκης στοχεύει στην επανασύνδεση με απογοητευμένους ψηφοφόρους και προβάλλει την «ισχυροποίηση» της χώρας απέναντι σε «μευτοπατριωτικές κορώνες», ξορκίζεται η καλλιέργεια εικόνας ενός ενιαίου μετώπου των πρώην. Και αυτό ειδικά από τη στιγμή που στο γαλάζιο στρατόπεδο εκτιμάται ότι οι διαχωριστικές γραμμές

προηγούμενο διάστημα, εν μέσω «ήφρεμων νερών» και στο πλαίσιο της επιλογής της να ασκεί ενεργητική πολιτική απορρίπτοντας την οδό της «αδράνειας». Όπως τελικά αποδείχθηκε, η Τουρκία δεν κατόρθωσε να «κωνέψει» τους σχεδιασμούς της Ελλάδας για Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό, Θαλάσσια Πάρκα, ηλεκτρικά δισυνδέσει με την Κύπρο αλλά ούτε και το συνεργατικό σχήμα «3+1», υπό την ομπρέλα των ΗΠΑ, μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ. Με αποτέλεσμα, όταν ξέσπασε η κρίση στη Μέση Ανατολή και ελίφθη η απόφαση για άρση αποστολή αμυντικών δυνάμεων σε Κύπρο και Κάρπαθο, το θερμόμετρο της ελληνοτουρκικής όξυνσης να ανέβει κατακόρυφα υπό την πίεση και της εσωτερικής κριτικής που ασκείται στην Αγκυρα αναφορικά με την «πρόδο» που σημειώνει η Αθήνα σε αντίθεση με τις καταγώδεις αποτυχίες της τουρκικής πλευράς (σχεδόν) σε καθετί που έβαλε στόχο. Όπως, για παράδειγμα, στην επιδίωξη να επιστρέψει στο πρόγραμμα των F-35, για το οποίο εκ νέου διαβεβαίωσε ομάδα αμερικανών γερουσιαστών την ελληνική πλευρά πως η πόρτα για την Τουρκία είναι κλειστή.

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 30-31 ΜΑΪΟΥ 2026

Εν αναμονή νέας παρέμβασης από τον Αντώνη Σαμαρά στις 5 Ιουνίου από την Κρήτη, στο Μαξίμου παραμένει ο εκνευρισμός για τις τελευταίες βολές του Κώστα Καραμανλή, παρουσία μάλιστα αρκετών γαλάζιων στο ακροατήριο

Καραμανλή μπορούν να λειτουργήσουν ως καταλύτης για το κυοφορούμενο (σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις αυτή τη στιγμή) κόμμα Σαμαρά – με ένα μειδίωμα επέλεξε ο Μεσοπίνος να προπεράσει τις σχετικές δημοσιογραφικές ερωτήσεις προσερχόμενος στην ομιλία Καραμανλή.

Η κυβέρνηση κινείται με την εκτίμηση ότι η Τουρκία ίσως δεν θα επιδιώξει να σκώσει ανεξέλεγκτη «φουρτούνα» στο Αιγαίο, όμως περιμένει το πλήρες περιεχόμενο του τουρκικού νομοθετήματος, μιλώντας προς το παρόν για «μονομερή ενέργεια» και ενημερώνοντας εταίρους, φορείς και στρατηγικούς συμμάχους. «Δεν είναι δυνατόν να κατηγορούμε μια κυβέρνηση γιατί δεν χρησιμοποιεί τα όπλα όπλα διαθέτει, ενώ βρισκόμαστε σε επίπεδο δημοσιευμάτων και φημών» σχολίαζε προ ημερών ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Παύλος Μαρινάκης. Ήδη είχαν ακουστεί από μικροφώνου οι προειδοποιήσεις του Καραμανλή ότι «πρέπει να μας προβληματίσει η αποτελεσματικότητα της πολιτικής των "ήρεμων νερών"».

Ο Μακεδόνας δεν πρόκειται να αλλάξει την πάγια στάση που να μένει έξω από προσωπικές επιθέσεις, ενώ ούτε το Μαξίμου, παρά την ενόχληση, θέλει ένα ανοικτά συγκρουσιακό περιβάλλον.

του Ερντογάν

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ

δεν έχει μείνει με σταυρωμένα τα χέρια. Ευρωπαίοι εταίροι, φορείς και σύμμαχοι ενημερώνονται σταθερά, ενώ και η Αγκυρα έχει ήδη γίνει αποδέκτης μηνυμάτων περί «μη αποδεκτού» νομοσχεδίου

Η Ελλάδα στο προσκήνιο διαβεβαιώνει σε όλους τους τόνους πως παρά το γεγονός ότι έχει έτοιμα σενάρια στο συρτάρι να αντιμετωπίσει το στιδίο, εντούτοις δεν προτίθεται να προβεί σε καμία προληπτική ενέργεια υπό τον φόβο της έκθεσης σε περίπτωση που οι διαρροές δεν αντιστοιχούν εντέλει στην πραγματικότητα. Το βέβαιο είναι, ωστόσο, ότι αφενός το νομοσχέδιο – όπως αναφέρουν ευρωπαϊκές πηγές – «έρχεται και είναι αληθινό» και αφετέρου ότι η ελληνική διπλωματία δεν έχει μείνει με σταυρωμένα τα χέρια, ενώ το αναμένει. Ευρωπαίοι εταίροι, φορείς και σύμμαχοι ενημερώνονται σταθερά, ενώ και η Αγκυρα έχει ήδη γίνει αποδέκτης μηνυμάτων περί «μη αποδεκτού» νομοσχεδίου την ώρα που και οι Βρυξέλλες έχουν αδύρεια προετοιμάσει ένα πακέτο «κινήσεων» για την τουρκική πρόκληση. Βέβαιο είναι επίσης ότι οι τουρκικές απειλές – ρητορικές ή στο πεδίο – θα συνεχιστούν με το τεταμένο κλίμα να επηρεάζει πλέον τη ζωή και «εντός των τοίχων» και στις δύο χώρες – με την Αθήνα, πάντως, να εργάζεται για ένα μη «θερμό» καλοκαίρι.

ΤΑ ΝΕΑ 29

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Καθρέφτης

ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΗ ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
dnasopoulos@tanea.gr

Προεδρικά διατάγματα

Σχεδόν έξι αιώνες από την Αλωση της Πόλης, εκατέρωθεν του Αιγαίου η επέτειος αποτελεί κάθε χρόνο την αφορμή για τριβές κι ένα παιχνίδι εντυπώσεων, αναλλοίωτο στον χρόνο. Στη δυτική πλευρά του Αιγαίου η ημέρα έχει εντυπωθεί στον συλλογικό νου ως η πιο μαύρη σελίδα στη μακρά ιστορία της καχυποψία και την ανασφάλεια ανάμεσα σε Έλληνες και Τούρκους. Περισσότερο και από τη Μικρασιατική Καταστροφή ή τον Αττίλα στην Κύπρο, η Πόλη εξακολουθεί και για τις δύο πλευρές να αποτελεί το κρίσιμο στοιχείο που περιγράφει τη μεγάλη νίκη και τη μεγάλη ήττα. Και ουκ ολίγοι στην Τουρκία θεωρούν ότι από τον στόχο των Ελλήνων, γενιές πριν και γενιές μετά τη σημερινή, είναι να ξαναπαύουν την Κωνσταντινούπολη.

Στη βάση αυτή και με στόχο μια πρόκληση στην πρόκληση του κυοφορούμενου τουρκικού νομοσχεδίου για τη «Γαλάζια Πατρίδα», παλαιός διπλωμάτης σχολίαζε μεσοβδόμαδα ότι η ελληνική κυβέρνηση θα μπορούσε, ως απάντηση, να καταθέσει στη Βουλή νομοσχέδιο που θα προβλέπει ότι η πρωτεύουσα της Ελλάδας θα μεταφερθεί εντός εύλογου χρόνου από την Αθήνα στην Κωνσταντινούπολη, όταν εκείνη δεν θα βρίσκεται υπό τουρκική κυριαρχία και περιέλθει στην ελληνική. Θα μπορούσε μάλιστα να εξουσιοδοτεί τον τότε πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας να ορίζει με προεδρικά διατάγματα το χρονοδιάγραμμα και τις διαδικασίες αυτής της μεταφοράς. Προφανώς ο διπλωμάτης αστεειεύεται – θέλοντας να καταδείξει, ωστόσο, πόσες παραδοξότητες μπορεί να ακολουθήσουν τη νέα τουρκική πρόκληση. Που, σε κάθε περίπτωση, οδηγεί σε μια νέα κατάσταση τα ελληνοτουρκικά, όσο κι αν η Αγκυρα επιχειρήσει να υποβαθμίσει τη σημασία της κίνησης. Η καχυποψία που επιστρέφει είναι το λιγότερο που θα καταγραφεί εν μέσω θέρους στις διμερείς σχέσεις. Το ζήτημον είναι εάν το νομοσχέδιο για τη «Γαλάζια Πατρίδα» θα σκώσει κύματα στο Αιγαίο και, ακόμη περισσότερο, εάν μπορεί

να οδηγήσει και πάλι σε αχατογράφητα νερά και ανεξέλεγκτες καταστάσεις. Οσον αφορά τη συζήτηση που έχει ανοίξει εσχάτως σε αρκετά κομματικά γραφεία για το ενδεχόμενο σε Αθήνα και Αγκυρα να επενδύουν προσεχώς σε ένα σκηνικό ελεγχόμενης έντασης για να υπερηφανιστούν εσωτερικές, εκλογικές αιχμές, αρμόδιες πηγές τονίζουν ότι στερείται ιλογικίας. Σε ένα τεταμένο σκηνικό ουδείς σόφρων μπορεί να διασφαλίσει ότι τα πράγματα δεν θα βγουν εκτός ελέγχου. Τα παραδείγματα γι' αυτό είναι αμέτρητα. Όπως αναγνωρίζουν επίσης ότι το λιγότερο που θα εξασφαλίσει η Τουρκία, εφόσον προχωρήσει με το προκλητικό νομοσχέδιο, είναι να έχει προσθέσει νέα ζητήματα δίπλα στο casus belli και στις γκρίζες ζώνες, κάνοντας ακόμη δυσκολότερη την ελληνοτουρκική προσέγγιση.

Θα έχει ενδιαφέρον η ευρωπαϊκή αντίδραση μπροστά στη νέα διελκυστική που ξεκινά στο Αιγαίο και γενικότερα στην Ανατολική Μεσόγειο, όπως και οι επιπτώσεις που θα υπάρξουν για τους διαύλους Αθήνας και Αγκυρας. Αυτοί οι διαύλοι έχουν καταφέρει την τελευταία τριετία να βήσουν έγκαιρα εντός έντασης που θα δοκίμαζαν τα «ήρεμα νερά», αλλά είναι αμφίβολο εάν σε μια ανατροπή σκηνικού θα καταφέρουν να διατηρήσουν τη δυναμική τους. Μέσα από μια συνάντηση του Γιώργου Γεραπετρίτη με τον Χακάν Φιντάν, στις 12 Ιουνίου στα Τίρανα, ίσως προκύψουν περισσότερα για την επόμενη ημέρα στη διαδικασία προσέγγισης ή τουλάχιστον απαντήσεων για τις διαστάσεις της τουρκικής ανασφάλειας που θεωρεί η Αθήνα ότι υποκρύπτει το επίμαχο νομοσχέδιο. Η κατεύθυνση που θα πάρει μια ενδεχόμενη συνάντηση των δύο υπουργών Εξωτερικών, με αφορμή μια σύνοδο που οργανώνουν Αλβανοί και Ουκρανοί, προφανώς και συνδέεται άρρηκτα με το τουρκικό χρονοδιάγραμμα.

Σε διαφορετικό κλίμα θα συναντηθούν εάν το νομοσχέδιο έχει προωθηθεί στην τουρκική Βουλή και άλλν ατζόφαρα θα επικρατεί εάν διατηρείται ακόμη η κατάσταση αναμονής. Πρωτίστως, όμως, από τη στάση του Φιντάν η Αθήνα θα επιδιώξει να αντληθεί εάν στην Αγκυρα αποκτούν ξανά τον πρώτο λόγο το «γεράκια»...

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΜΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

του Γιώργου Γεραπετρίτη με τον Χακάν Φιντάν, στις 12 Ιουνίου στα Τίρανα, ίσως προκύψουν περισσότερα για την επόμενη ημέρα στη διαδικασία ελληνοτουρκικής προσέγγισης ή τουλάχιστον απαντήσεων για τις διαστάσεις της τουρκικής ανασφάλειας που θεωρεί η Αθήνα ότι υποκρύπτει το προκλητικό νομοσχέδιο

Σε διαφορετικό κλίμα θα συναντηθούν εάν το νομοσχέδιο έχει προωθηθεί στην τουρκική Βουλή και άλλν ατζόφαρα θα επικρατεί εάν διατηρείται ακόμη η κατάσταση αναμονής. Πρωτίστως, όμως, από τη στάση του Φιντάν η Αθήνα θα επιδιώξει να αντληθεί εάν στην Αγκυρα αποκτούν ξανά τον πρώτο λόγο το «γεράκια»...

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σενάρια στο Αιγαίο

ΓΝΩΜΗ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΑΒΟΥΡΝΕΑΗ

Σενάριο πρώτο: Μας κορόιδεψαν. Μας νανούρισαν με την ωραία ιδέα των «ήρεμων νερών» και ενώ εμείς οργανώναμε το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας, μελετούσαμε τις προοπτικές για κοινές διοικητικές δράσεις και επιχειρηματικές ευκαιρίες και φτιάχναμε προγράμματα για την περαιτέρω διεύρυνση του όγκου των μεταξύ μας εμπορικών συναλλαγών, αυτοί απεργάζονταν νέα σχέδια για την υλοποίηση της αναθεωρητικής τους πολιτικής, βάζοντας συνεχώς νέες απαιτήσεις πάνω στο τραπέζι, φαλκιδεύοντας τα δικαιώματα που γεννώνται από το δίκαιο της θάλασσας για τις ζώνες των νησιών του Αιγαίου, ακόμη και για την ίδια την ελληνική κυριαρχία σε αυτά. Διπλά στη συνειδητή προσπάθεια να ξαναγραφεί η ιστορία και οι συμβάσεις της Λοζάννης του 1923 για τα νησιά του Βορείου Αιγαίου και των Παρισίων του 1948 για τα Δωδεκάνησα, ανακαλύπτοντας νέες αναγνώσεις σε παλιά κείμενα και δημιουργώντας γκριζές ζώνες κυριαρχίας στο Αιγαίο, έρχεται και η ρητή παράβαση των θεμελιωδών κανόνων του διεθνούς δικαίου. Αντί να πάρουν πίσω την παράνομη όσο και ευθεία απειλή χρήσης βίας, που συνιστά το casus belli, αν η Ελλάδα ασκήσει το συμβατικό όσο και εθιμικό δικαίωμά της να επεκτείνει την αιγιαλίτιδα της ζώνη στο Αιγαίο στα 12 μίλια, ακόμη ήδη δηλώσεις να μη διανοηθούμε τυχόν επέκταση έστω και ένα μέτρο πέραν των σημειωμένων έξι μιλίων ενώ η εξουσιοδότηση στον πρόεδρο να διακηρύσσει Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) και «ειδικές περιοχές» στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο επιδιώκει να αφήσει τα ελληνικά νησιά ως κερσακία σε μια τουρκική τούρτα θαλάσσιας δικαιοδοσίας.

Σενάριο δεύτερο: Το προτεινόμενο τουρκικό νομοσχέδιο για τις θαλάσσιες ζώνες δεν είναι τίποτα άλλο από μια κωδικοποίηση όλων όσα έχουν κατά καιρούς υποστηρικθεί από τη γεϊτόνισσα. Σε αυτό ακούγεται ότι καταγράφεται η αμφισβήτηση των εθιμικών κανόνων που περιέχονται στη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας και προβλέπουν πλήρεις θαλάσσιες ζώνες: 12 μίλια αιγιαλίτιδας, υψηλοκρηπίδα αυτοδικαίας και ΑΟΖ με ρητή προκήρυξη γύρω από κάθε κομμάτι ξηράς, είτε πρόκειται για νησιά είτε για την ηπειρωτική χώρα. Η δυνατότητα προκήρυξης ΑΟΖ φαίνεται να περιλαμβάνεται στον χάρτη του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, που κατέθεσαν οι τουρκικές αρχές στην UNESCO τον Ιούνιο 2025, αν και εκεί μπορεί κανείς να διακρίνει μια λογική προσωφινής γραμμής αφού για την οριστική οριοθέτηση απαιτείται συμφωνία των δύο πλευρών – θα μπορούσε ενδεχομένως να θεωρηθεί και μια προσπάθεια αντιγραφής του νόμου Μανιάντ, με τη σημαντική διαφορά της «ενθυλάκωσης» (κατά τον όρο

αγαπημένου φίλου) των νησιών σε αυτή. Από τον Δεκέμβριο του 2023 και τη Διακήρυξη των Αθηνών, η Ελλάδα κατέθεσε χάρτη θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού εκπληρώνοντας τις υποχρεώσεις της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ. Προχώρησε επίσης στην οριοθέτηση δύο θαλάσσιων πάρκων στο Ιόνιο και στο Αιγαίο, ανταποκρινόμενη στη δέσμευσή της να χαρακτηρίσει ως το 2030 το 30% των χωρικών υδάτων της ως προστατευόμενες περιοχές ενώ ήδη η Chevron, η Exxon και η Energean Oil εκκινούν επιχειρήσεις έρευνας και εκμετάλλευσης σε τεμάχια στο Βόρειο Ιόνιο, δυτικά της Πελοποννήσου και νότια από την Κρήτη – τα οποία παραδόξως φαίνεται να συνορεύουν αντιστοίχα τεμάχια στην υφαλοκρηπίδα της Λιβύης. Επρόκειτο για τη δεύτερη πράξη επεμβάσεων στον θαλάσσιο χώρο, μετά την οριοθέτηση των θαλασσίων ζωνών στο Ιόνιο με την Ιταλία, την ανακήρυξη και μερική οριοθέτηση ΑΟΖ στη Μεσόγειο με την Αίγυπτο, σε μια προσπάθεια να υπερκερασθεί το τουλάχιστον πρωτότυπο τουρκολιβικό μνημόνιο που μοιράζει θαλάσσιες περιοχές περιγράφοντας μείζονα ελληνικά νησιά, τη χάραξη ευθειών γραμμών βάσης και την επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης στη Δυτική Ελλάδα στα 12 ναυτικά μίλια. Τίποτα από όλα αυτά δεν θα μπορούσε να γίνει αν η Διακήρυξη των Αθηνών διαβαζόταν απλώς ως μια απόπειρα να παγώσουν οι διαφορές στο Αιγαίο. Αντιθέτως, θα μπορούσε να επιχειρηματολογήσει κανείς ότι μας έδωσε τον αναγκαίο χρόνο για να προετοιμασθεί μια πλήρης πολιτική για τον ελληνικό θαλάσσιο χώρο και φυσικά να ενισχυθεί η αμυντική του κλίση, ώστε να μη βρεθεί ξανά στις δυσχερείς καταστάσεις του καλοκαιριού του 2020. Έυκολα θα μπορούσε να δει κανείς μια τουρκική αντίδραση σε αυτό που η γεϊτόνισσα αναγινώσκει ως απόπειρα περικύκλωσης, στην οποία αισθάνεται ότι πρέπει να αντιδράσει. Η αλήθεια είναι ότι συνήθως πράττει αυτά που λέει – αν και η υπερβολική κινητικότητα διαρροών συνοδευόμενων από επθεωρήσεις και διαγγέλματα στα συνοριακά φυλάκια περί την Αδριανούπολη φαίνεται να επιδιώκει τη μέγιστη δυνατή δημοσιότητα χωρίς υποχρεωτικά την ίδια ουσία. Θα επιβαρύνει ένας ενδεχόμενος νέος νόμος τυχόν διαπραγματεύσεις στο Αιγαίο; Ναι, αναμφίβολα. Μόνο που οι διαπραγματεύσεις χρειάζονται ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς και καλή πίστη μεταξύ των μερών – και εμείς αυτά δεν τα είχαμε ποτέ.

Η Μαρία Γαβουρνεάη είναι καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ENIAMER.

Πέντε κρυφές παγίδες στο τουρκικό νομοσχέδιο

Το 2023, μετά τους σεισμούς και το καλό κλίμα που επικράτησε, υιοθετήθηκε η Διακήρυξη των Αθηνών, με στόχο την αποχή από ενέργειες, προκειμένου να διατηρηθεί ο διάλογος σε κατάσταση «ήρεμων νερών». Αν και διαμορφώθηκε ένα τέτοιο πλαίσιο, εντούτοις ο πολιτικός διάλογος που αντικατέστησε τις διερευνητικές επαφές δεν σημείωσε πρόοδο. Μπορεί στο τραπέζι να τέθηκαν απαιτήσεις της Τουρκίας – πέραν της μιας διαφοράς – που για την Αθήνα θεωρούνται υπερβολικές, όμως διατηρήθηκε το καλό κλίμα. Αυτή ήταν η υπόρρητη συνεννόηση. Ακόμη και συμβάντα όπως η έρευνα για την τοποθέτηση καλωδίου ή η δημοσίευση του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού (ΘΧΣ) προκάλεσαν την αντίδραση της Τουρκίας, όχι ιδιαίτερα σκληρή, ούτε με συνέχεια.

«Στις τουρκικές κινήσεις είναι πιθανόν να προστεθούν σε επόμενη φάση νεότερες, δηλαδή να βιώσουμε κλιμακωτά αποτμήματα σε δόσεις»

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΛΙΑΚΟΥΠΑ

NEWS ANALYSIS

Βέβαια η Ελλάδα στον ΘΧΣ που κατέθεσε, αποτύπωσε επί χάρτου τα απόλυτα δυνητικά όρια εθνικής δικαιοδοσίας – Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) –, τα οποία θα οριστικοποιούνταν με συμφωνία με τα λοιπά παράκτια κράτη. Ήταν μια απόκριση σε ανελαστική υποχρέωσή της προς την ΕΕ, για την καθυστερημένη υλοποίηση της οποίας κατέβαλε σειρά προστίμων. Δεν αποσκοπούσε να προκαλέσει με μια μονομερή οριοθέτηση την Τουρκία, η οποία αντιδρώντας υπέβαλε στην UNESCO ανάλογο χάρτη ΘΧΣ. Σε αυτόν αποτύπωνε τα δικά της απόλυτα δυνητικά όρια, τα οποία μέχρι το μέσο του Αιγαίου προκαλούν επικαλύψεις και ενθυλάκωση νησιών. Η Αγκυρα δήλωσε ότι στο Αιγαίο δεν έχει γίνει οριοθέτηση, υπαινικσόμενη ότι δεν είναι οριστική η γραμμική που χάραξε, διότι η τελική θα έπρεπε να προέλθει από συμφωνία Ελλάδας - Τουρκίας. Στον χάρτη δεν προσδιορίζονταν γκριζές ζώνες, ούτε οριοθέτηση αιγιαλίτιδας ζώνης μεταξύ των ανατολικών νησιών και των μικρασιατικών ακτών. Με την αντίδρασή της έναντι του ελληνικού ΘΧΣ η Τουρκία έδινε μια εικόνα ύφεσης χωρίς εντάσεις, που όμως αποπροσανατόλιζε. Το σκηνικό άλλαξε με την πληροφόρηση επεξεργασίας νομοσχεδίου για νέο πλαίσιο θαλάσσιων διεκδικήσεων σε Αιγαίο και Αν. Μεσόγειο. Το νομοσχέδιο ήταν αντικείμενο επεξεργασίας επί τριετία, με εσκεμμένες υπερβολές που αφορούν τις γκριζές ζώνες και τη «Γαλάζια Πατρίδα». Με τις υπερβολές αυτές έπαιξαν τα τουρκικά μέσα ενημέρωσης που προφανώς,

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Εξι νέα δεδομένα

ΠΑΡΑΦΩΝΙΕΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΜΑΛΟΥΧΟΥ

Η Τουρκία προέβη προ ημερών σε δύο μειζονος σημασίας ενέργειες. Η πρώτη αφορά τον εν αναμονή νόμο που αναβαθμίζει στο ύψιστο επίπεδο το σύνολο των διεκδικήσεων της εις βάρος της Ελλάδας. Επιπόλεια, ανεύθυνα, απαράδεκτα, η κυβερνηση... χλεύασε. Εξαιρετικά επικίνδυνη, πρωτοφανώς αδιόφορη, ιδίως και μετά τη δεύτερη ενέργεια, τις παράλληλες διαρροές για τουρκική ΑΟΖ 200 ν.μ., που αθροιστικά καθιστούν σαφές το πώς ακριβώς η Αγκυρα σέρνει πλέον νομοτελειακά την Ελλάδα σε άτακτη συνθηκολόγηση. Τα δεδομένα μιλούν από μόνα τους. Και έχουν ως εξής:

Πρώτον: η Τουρκία νομοθετεί την, κατά την ίδια, κυριαρχία της στο μισό Αιγαίο, περιλαμβανομένων και κατοικημένων ελληνικών νησιών. Και είναι δεδομένο ότι θα την υπερασπιστεί επί του πεδίου.

Δεύτερον: προχωρώντας στην ΑΟΖ των 200 ν.μ., ακρωτηριάζει και την Ελλάδα και την Κύπρο – και, ασφαλώς, αντιστοίχως θα υπερασπιστεί και αυτήν.

Τρίτον: η Ελλάδα, που διέπραξε ήδη το μοιραίο σφάλμα να μην προχωρήσει στον μονόδρομο που, κατόπιν όλων αυτών, ήταν το δικό της casus belli, θα εμμένει στα περί διεθνούς δικαίου. Και αυτό μας οδηγεί στα δύο επόμενα κρίσιμα δεδομένα.

Τέταρτον: αμέσως μετά το παράνομο τουρκολιβικό μνημόνιο περί ΑΟΖ, το δίδυμο Μητσστάκκ - Δένδια θριαμβολόγησε ότι έκανε κίνηση - ματ εναντίον της Τουρκίας με τη διαβόητη επιστολή Δένδια στον ΟΗΕ. Ήταν ματ. Αλλά εναντίον της Ελλάδας; ο ΟΗΕ αρνήθηκε να λάβει θέση. Μητσστάκκς και Δένδιας μαζί έδωσαν μόνιτο τους ένα πανίσχυρο δόλωμα στην Αγκυρα που τώρα θα χρησιμοποιηθεί. Και πεπαικτικά: η Τουρκία δεν έχει υπογράψει το Δίκαιο της Θάλασσας. Δεν τη δεσμεύει – ούτε τις ΗΠΑ...

Πέμπτον: ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας πήγε στην Αγκυρα την επομένη της επίσημης δήλωσης του τουρκικού ΥΠΕΞ ότι θεωρεί κυριαρχικό τουρκικό χώρο το μισό Αιγαίο. Αυτή την εγκληματική πολιτική και πολλές παράλληλες στο πλαίσιο του απαράδεκτου διαλόγου του πώς θα τις αντιμετωπίσει τώρα που θα τις βρει πλέον μπροστά του νομοθετημένες;

Έκτον: έτσι, συνδυαστικά, με τον νόμο και την ΑΟΖ, ο Ερντογάν βραχυκυκλώνει πλέον οριστικά την Ελλάδα χωρίς επιστροφή. Η Ελλάδα απολείται το δικαίωμά της στα 12 μίλια. Όμως, για να καταστεί υπαρκτό, πρέπει να έχει ασκηθεί. Και δεν έχει. Η ΑΟΖ ακολουθεί.

Οταν η Τουρκία τα νομοθετήσει, η Ελλάδα δεν θα το έχει κάνει. Δεν θα έχει ασκήσει κυριαρχικό δικαίωμα, που προϋποθέτει ενεργοποίηση. Αυτή θα την κάνει η Τουρκία.

Ισως επειδή ο Ερντογάν είναι ο μόνος που κατάλαβε πραγματικά την ουσία της φράσης του Μακρόν στην Αθήνα, την οποία ενδιέφεραν μόνον οι κάμερες. Τι ακριβώς είπε ο Μακρόν; «Αν η κυριαρχία σας απειλείται, κάντε ό,τι χρειάζεται. Θα είμαστε εδώ για εσάς». Όμως ο Μητσστάκκς δεν έκανε το μείζον που χρειάζεται: δεν κατοχύρωσε την κυριαρχία. Αλλά αμέσως μετά τη δήλωση Μακρόν το κάνει ο Ερντογάν.

Αυτή την απάντηση θα λάβει η Ελλάδα: ότι «έπρεπε να είχε κάνει αυτό που χρειαζόταν». Από παντού. Γιατί έπρεπε. Ο Ερντογάν το ξέρει. Και ήδη «κλειδώνει» μία άτακτη ελληνική συνθηκολόγηση.

διαρτηρηθεί το παράκτιο κράτος, με τις ακτές του οποίου προκαλούνται επικαλυπτόμενες διεκδικήσεις. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, πέραν των 6 ν.μ. από τις ακτές, είναι ανοικτή θάλασσα με τις ελευθερίες επί της αλιείας κ.λπ. Όμως για την Τουρκία θα είναι ΑΟΖ και το λιμενικό της θα εφαρμόσει νόμο που θα αντιβαίνει στην ελευθερία της θάλασσας. Τα νησιά διεκδικούν όλες τις θαλάσσιες ζώνες, δεν εξαιρούνται ούτε ενθυλακωνονται. Τουναντίον, υπολογίζονται ως σημεία βάσης μέτρησης των θαλάσσιων ζωνών, όπως και τα πειρωτικά εδάφη. Η επήρειά τους σταθμίζεται με βάση τις γεωγραφικές συνθήκες και τη θέση τους.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΩΝ

1 Στο νομοσχέδιο **πρώτη παγίδα** είναι η μονομερής οριοθέτηση, διότι η προοπτική τετελεσμένων εκ των πραγμάτων προκαλεί διένεξη μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας.

2 **Δεύτερη παγίδα** είναι η επιχείρηση κατοχύρωσης της κατάστασης δικαιωμάτων βάσει μονομερούς μαζιμαλιστικής οριοθέτησης, με την οποία παρακάμπνεται τα – όποιας έκτασης σε επίπεια – δικαιώματα των νησιών.

3 **Τρίτη παγίδα** είναι η εξουσιοδότηση προς τον πρόεδρο να ανακηρύξει ΑΟΖ, ενέργεια που από μόνη της δεν συνεπάγεται αυτόματα άσκηση δικαιωμάτων, ιδιαίτερα μάλιστα εάν η Ελλάδα αντιδράσει. Με το γεγονός αυτό «παγώνει» κάθε περαιτέρω κίνηση μέχρι να συμφωνηθεί η οριοθέτηση. Όμως πόσο πιθανό είναι να συμμορφωθεί η Τουρκία με τους κανόνες; Τα ίδια ισχύουν για την υφαλοκρηπίδα, της οποίας τα δικαιώματα ασκούνται χωρίς πράξη απόκτησης τίτλου, ομοίως προϋποθέτει συμφωνημένη οριοθέτηση.

4 **Τέταρτη παγίδα**, η απουσία κάρτη συνοδευτικού με το νομοσχέδιο, που εικάζουμε ότι θα καθυστερήσει, προκειμένου να απεικονιστεί ο οριστικός αριθμός των γκρίζων ζωνών.

5 **Πέμπτη παγίδα**, το Πρακτικό της Βέρνης. Τελικά ισχύει ή το καταργεί βάζοντας τέλος στην αποχή και επιλέγει να επιστρέψει στις μονομερείς ενέργειες επί της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου;

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟ ΠΑΖΛ

Είναι πιθανόν σε αυτές τις εικαζόμενες κινήσεις να προστεθούν σε επόμενη φάση νεότερες, δηλαδή να βιάσουμε κλιμακωτά τέτοια ατοπήματα σε δόσεις. Να μην αιφνιδιαστούμε. Παρά τις διαβεβαιώσεις τουρκων συνομιλητών να μην ανησυχούμε, είναι σύνθηος ότι τετελεσμένα της Τουρκίας ουδέποτε έχουν αναπαύει. Η μόνη έννοια είναι να προληφθεί τέτοια εξέλιξη που θα τινάζει στον αέρα όποιες προσδοκίες δημιούργησε η ελληνοτουρκική ύφεση. Η Ελλάδα εκτός από επιμονή στον διάλογο πρέπει άμεσα να διαμορφώσει έναν στρατηγικό σχεδιασμό, να ενημερώσει και να κινητοποιήσει ΕΕ, ΝΑΤΟ και διεθνείς οργανισμούς για τη συνθήκη που εξελίσσεται και να προλάβει κίνηση της Τουρκίας για την υλοποίηση του νόμου. Ειδικά για την Ευρώπη δεν θα ήταν σώφρων να απολέσει ΑΟΖ που διεκδικεί μέσω της Ελλάδας στο Αιγαίο και στη Μεσόγειο.

Ο Πέτρος Λιάκουρας είναι καθηγητής Διεθνούς Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Πειραιά

κάνοντας ακορντεόν τα όρια αντοχών, τις παρουσίαζαν ως κάτι μείζον για να φανεί το έλασσον πιο ήπιο.

ΠΟΥ ΑΠΟΣΚΟΠΕΙ Η ΤΟΥΡΚΙΑ

Είναι σαφές ότι η Αγκυρα επιδιώκει να κατοχυρώσει την κατάσταση δικαιωμάτων υφαλοκρηπίδας / ΑΟΖ στο Αιγαίο και την Αν. Μεσόγειο. Παράλληλα εξουσιοδοτεί τον πρόεδρο να ανακηρύξει ΑΟΖ και να ενεργοποιεί την άσκηση δικαιωμάτων στις δύο ζώνες, ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδα. Πρόκειται για μονομερή ενέργεια και οριοθέτηση σε περιοχές τις οποίες η Ελλάδα διεκδικεί. Πρώτη φορά η Τουρκία αξιώνει ΑΟΖ στο Αιγαίο. Δεν έχει γίνει σαφές εάν στο νομοσχέδιο πρόκειται για διεκδίκηση / αξίωση ή κατοχύρωση και ενεργοποίηση άσκησης κυριαρχικών δικαιωμάτων, που προϋποθέτουν οριοθέτηση με συμφωνία. Δεν προβλέπεται άλλος τρόπος κατοχύρωσης, εκτός εάν αφορά επίκληση μιας προσωρινής οριοθέτησης, η τελική εκδοχή της οποίας θα ολοκληρωθεί με διμερή συμφωνία. Εάν ο πρόεδρος εξουσιοδοτείται να κηρύξει ΑΟΖ, τότε με τον νόμο ενεργοποιείται άσκηση δικαιωμάτων και επί υφαλοκρηπίδας. Θα αποκτή από τον εσωτερικό νόμο, και όχι από το διεθνές δίκαιο, διαφιλονικούμενα δικαιώματα επί της αδειοδοτημένης αλιείας σε διεθνή ύδατα, καθώς και σεισμικές έρευνες σε βυθό μη οριοθετημένης υφαλοκρηπίδας.

ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Όπως είναι γνωστό, υφαλοκρηπίδα / ΑΟΖ εκτείνονται μέχρι 200 ν.μ. από τις ακτές, όμως τέτοια δυνατότητα δεν υφίσταται ούτε στο Αιγαίο ούτε στη Μεσόγειο. Στο Αιγαίο η απόσταση από την Εύβοια έως τη Σμύρνη είναι μόλις 90 ν.μ. και από τις ακτές της Τουρκίας μέχρι την Αίγυπτο 280 ν.μ. Σε περιοχές γεωγραφικής στενότητας όπου κανένα κράτος δεν εξαντλεί το όριο των 200 ν.μ., η οριοθέτηση με συμφωνία είναι υποχρεωτική, όπως και η διαπραγμάτευση προς τοίτο. Αυτό προβλέπεται από τις εθιμικές διατάξεις περί οριοθέτησης της UNCLOS και τη νομολογία των διεθνών δικαστηρίων, που δεσμεύουν ανεξαιρέτως όλα τα κράτη. Μονομερής οριοθέτηση δεν επιτρέπεται και εάν συμβεί δεν παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων, ειδικά μάλιστα εάν

Η Αγκυρα επιδιώκει να κατοχυρώσει την κατάσταση δικαιωμάτων υφαλοκρηπίδας / ΑΟΖ στο Αιγαίο και την Αν. Μεσόγειο. Παράλληλα εξουσιοδοτεί τον πρόεδρο να ανακηρύξει ΑΟΖ και να ενεργοποιεί την άσκηση δικαιωμάτων στις δύο ζώνες, ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδα. Πρόκειται για μονομερή ενέργεια και οριοθέτηση σε περιοχές τις οποίες η Ελλάδα διεκδικεί. Πρώτη φορά η Τουρκία αξιώνει ΑΟΖ στο Αιγαίο.